Заходи Сінгапуру проти Росії з 2022 року

Dr Alexander Ressos, TEP
Attorney-at-Law (Switzerland and Germany),
Solicitor (England & Wales and Hong Kong)
Of Counsel, KGP Legal LLC
alexander.ressos@kgplegal.com.sg
www.ressos.com.sg

Рідкісний односторонній крок

24 лютого 2022 року Росія вторглася в Україну. Проєкт резолюції Ради Безпеки із засудженням вторгнення провалився через російське вето, а отже, санкцій ООН бути не могло. 28 лютого 2022 року міністр закордонних справ Вівіан Балакрішнан у заяві перед парламентом оголосив, що Сінгапур «діятиме спільно з багатьма іншими країнами-однодумцями» і запровадить санкції. Міністерство закордонних справ назвало вторгнення «явним і грубим порушенням міжнародного права» і 5 березня 2022 року оприлюднило подробиці.[1] Сінгапур уже був одним зі співавторів резолюції Генеральної Асамблеї від 2 березня 2022 року, яка засудила вторгнення і яку ухвалили 141 голосом проти п'яти за 35 утриманих.[2]

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

Це рішення порвало з давньою практикою. Сінгапур став першою державою Південно-Східної Азії, яка запровадила санкції проти Росії. Колишній дипломат Білахарі Каусікан (Bilahari Kausikan) назвав цей крок «майже безпрецедентним»: востаннє Сінгапур запроваджував односторонні санкції 1978 року, після вторгнення В'єтнаму в Камбоджу.[3] Ця паралель повчальна. В обох випадках більший сусід чи велика держава вторглися в меншу державу. В обох випадках Сінгапур також сформулював свою відповідь з погляду виживання малих держав. Заява міністерства прямо пов'язала одне з одним: суверенітет і територіальну цілісність усіх країн, великих і малих, слід поважати, а порушення цих принципів загрожують виживанню малої держави. Розділ F.IV розглядає цю доктрину дипломатії малої держави в ширшому контексті.

Експортний контроль

Торговельні заходи спиралися на чинну систему контролю за стратегічними товарами, яку описує останній підрозділ цього розділу. Уряд оголосив, що відхилятиме всі заявки на дозволи на експорт до Росії товарів із Переліку військових товарів (Military Goods List). Він також відхилятиме заявки щодо товарів подвійного призначення категорії 3 (електроніка), категорії 4 (комп'ютери) і категорії 5 (телекомунікації та «інформаційна безпека») Наказу про контроль за стратегічними товарами 2021 року (Strategic Goods (Control) Order 2021).[4] Заявлена мета полягала в тому, щоб «обмежити здатність Росії вести війну проти України», не допустивши постачання товарів, які можна використати як зброю чи для наступальних кібероперацій.

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

Правову форму заборона набула в Положеннях про регулювання імпорту та експорту (зміни) 2022 року (Regulation of Imports and Exports (Amendment) Regulations 2022), що набрали чинності 16 березня 2022 року. Вона охоплює експорт, перевантаження і транзит через Сінгапур до Росії незалежно від того, чи походять товари із Сінгапуру.[5] Згадка про перевантаження і транзит у Сінгапурі має особливу вагу. Заборона, обмежена внутрішнім експортом, зачепила б лише частку товарів, що рухаються через порт до російських покупців.

Фінансові заходи

Фінансові заходи набули форми повідомлення, яке MAS видало 14 березня 2022 року, — Повідомлення SNR-N01, разом із другим повідомленням, SNR-N02, що перелічує платежі, які залишаються дозволеними.[6] 30 червня 2025 року обидва повідомлення скасували й перевидали на підставі Закону про фінансові послуги та ринки 2022 року з набранням чинності 1 липня 2025 року, а 26 лютого 2026 року до основного повідомлення внесли зміни.[7] Чинне повідомлення ґрунтується на статті 3(1) цього закону і застосовується до кожної особи, яка має ліцензію, схвалення чи реєстрацію або іншим чином регулюється будь-яким законом, що його адмініструє MAS.[8]

Повідомлення містить п'ять груп заборон. Перша стосується чотирьох банків, наведених у його додатку A: VTB Bank, Vnesheconombank, Promsvyazbank і Bank Rossiya, а також усіх суб'єктів, якими вони володіють або які контролюють. Фінансова установа не може встановлювати з ними ділових відносин, укладати з ними фінансових операцій чи надавати їм фінансових послуг і мусить негайно заморозити будь-які кошти чи економічні ресурси в Сінгапурі, якими вони володіють або які

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

контролюють.[9] Друга забороняє фінансові послуги, пов'язані з експортом, перевантаженням чи транзитом до Росії військових товарів і товарів подвійного призначення, охоплених експортним контролем, — незалежно від того, чи рухаються товари через Сінгапур, чи через будь-яку іншу юрисдикцію.[10]

Третя група стосується російської держави. Фінансові установи не можуть здійснювати операції з цінними паперами, випущеними 14 березня 2022 року або пізніше урядом Росії, Центральним банком Російської Федерації чи суб'єктами, якими вони володіють або які контролюють. З 1 липня 2025 року установи не можуть надавати цим особам нових позик чи кредитів, якщо кредит не має задокументованої мети фінансувати торгівлю, не пов'язану з контрольованими товарами. Четверта група забороняє фінансові послуги, пов'язані з транспортом, телекомунікаціями, енергетикою, розвідкою та видобутком нафти, газу й корисних копалин у Донецьку та Луганську. Повідомлення також зобов'язує негайно інформувати MAS про будь-яку заборонену операцію і про будь-які активи визначених банків, що перебувають у Сінгапурі.[11]

Цифрові платіжні токени

П'ята група заборон на той час була новаторською. Фінансова установа не може укладати будь-які операції з цифровими платіжними токенами чи сприяти їм, якщо доходи чи вигоди від них можуть бути використані для обходу інших заборон. Повідомлення докладно перелічує заборонені послуги — від пропозиції купівлі, продажу чи обміну токенів до брокерських послуг, фінансування, кредитування та пропозицій на первинному чи вторинному ринку. Заява міністерства в березні 2022 року вже дала зрозуміти, що заборона поширюється й на

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

невзаємозамінні токени (NFT) і що постачальникам послуг із цифровими платіжними токенами окремо заборонено сприяти обходу.[12] Ліцензування цих постачальників за Законом про платіжні послуги (Payment Services Act, PSA) описує розділ K.I. Для цього розділу досить зазначити, що Сінгапур рано, менш ніж за три тижні після вторгнення, почав розглядати криптоактиви як канал обходу санкцій.

Винятки та вузька сфера дії

Друге повідомлення дозволяє обмежене коло платежів. До них належать базові витрати банків під санкціями, як-от страхові премії, заробітна плата, оренда та комунальні послуги, розумна плата за аудиторські, податкові та юридичні послуги, плата за зберігання заморожених активів, платежі, що дають клієнтові змогу забрати кошти після припинення відносин із банком під санкціями, а також функціонування Посольства Росії. Інші винятки MAS може надати за заявою відповідно до статті 189(5) Закону про фінансові послуги та ринки.[13]

Сфера дії заходів вузька порівняно із заходами Європейського Союзу, Сполученого Королівства та Сполучених Штатів. Вони не передбачають ні загального заморожування активів російських фізичних осіб, ні заборони на російську нафту, вугілля чи газ, ні загального обмеження щодо російських клієнтів сінгапурських приватних банків. Повідомлення визначає категорію «визначених суб'єктів» (Designated Entities) — суб'єктів, причетних до експорту контрольованих товарів, «які згодом буде зазначено в додатку до цього повідомлення». Навіть редакція лютого 2026 року такого додатка не містить. У ній наведено лише чотири банки.[14] Отже, заходи спрямовані проти здатності російської

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

держави вести війну та проти її головних державних банків. Приватні статки громадян Росії та торгівля російською сировиною залишаються поза їхньою дією.

Відповідь Росії та значення цього кроку

Москва відреагувала швидко. 7 березня 2022 року російський уряд вніс Сінгапур до свого переліку «недружніх» країн і територій разом зі Сполученими Штатами, державами — членами Європейського Союзу, Сполученим Королівством, Японією, Південною Кореєю, Швейцарією і Тайванем. Операції з особами з цих країн потребують схвалення урядової комісії Росії. 12 травня 2022 року Росія запровадила контрсанкції проти енергетичних компаній з Європейського Союзу, Сполучених Штатів і Сінгапуру.[15]

Значення цього кроку виходило за межі його вузького змісту. Він показав, що правило виконувати лише санкції ООН — це політика, від якої уряд може відступити, якщо вважає, що на кону фундаментальний принцип. Він також показав межі такого відступу. Сінгапур не перейняв санкцій жодної іншої юрисдикції, не визначав російських фізичних осіб і не переривав сировинної торгівлі. У листопаді 2025 року він застосував той самий підхід в іншому контексті: запровадив фінансові санкції та заборону в'їзду щодо чотирьох громадян Ізраїлю, пов'язаних із насильством проти палестинців на Західному березі.[16] Автономні заходи такого роду залишаються винятком. Проте вони стали інструментом зовнішньої політики Сінгапуру, який застосовують ощадливо і з підстав, які уряд пов'язує з міжнародним правом.

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

Примітки

1. Ministry of Foreign Affairs, “Sanctions and Restrictions against Russia in Response to Its Invasion of Ukraine”, заява для преси, 5 березня 2022 р., mfa.gov.sg: вторгнення “contravenes the UN Charter and is a clear and gross violation of international law”; резолюція Ради Безпеки провалилася “due to Russia’s veto”; заява міністра від 28 лютого 2022 р. оголосила, що Сінгапур “will act in concert with many other like-minded countries”; Ministry of Foreign Affairs, заява для преси, 5 березня 2022 р., mfa.gov.sg: Сінгапур є “consistent and staunch supporter of international law”, а “sovereignty, political independence, and territorial integrity of all countries, big and small, must be respected”. ↩

2. Wikipedia, “Russia–Singapore relations” (дата звернення: листопад 2026 р.): Сінгапур був співавтором резолюції Генеральної Асамблеї ES-11/1 від 2 березня 2022 р., ухваленої 141 голосом «за», 5 «проти» і 35 «утрималися». ↩

3. Wikipedia, “Russia–Singapore relations” (дата звернення: листопад 2026 р.): санкції були першими для країни Південно-Східної Азії; Bilahari Kausikan назвав цей крок “almost unprecedented”, а останні односторонні санкції Сінгапур запроваджував 1978 року через в’єтнамське вторгнення в Кампучію. ↩

4. Ministry of Foreign Affairs, заява для преси, 5 березня 2022 р., mfa.gov.sg: заявки на дозволи щодо Росії на всі товари з Military Goods List і на товари категорій 3 (Electronics), 4 (Computers) і 5 (Telecommunications and “Information Security”) Dual-Use Goods List у Strategic Goods (Control) Order 2021 буде відхилено; Ministry of Foreign Affairs, заява для преси, 5 березня 2022 р., mfa.gov.sg: заходи мають на меті “constrain Russia’s capacity to conduct war against Ukraine and undermine its sovereignty”. ↩

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

5. Allen & Gledhill, “Singapore implements export control measures and financial measures in relation to Russia”, 23 березня 2022 р.: експортний контроль запроваджено Regulation of Imports and Exports (Amendment) Regulations 2022 з 16 березня 2022 р.; заборона застосовується до експорту, перевантаження чи транзиту через Сінгапур до Росії “whether or not the goods originated in Singapore”; товари визначено через посилання на Strategic Goods (Control) Order 2021 у редакції, чинній 16 березня 2022 р. ↩

6. Baker McKenzie, “Singapore sanctions measures come into force”, Sanctions News, 17 березня 2022 р.: MAS видало Notice SNR-N01 (Financial Measures in Relation to Russia) і Notice SNR-N02 (Non-prohibited Payments and Transactions) 14 березня 2022 р. ↩

7. Monetary Authority of Singapore, “Notice SNR-N01: Financial Measures in Relation to Russia”, mas.gov.sg (дата звернення: листопад 2026 р.): редакції SNR-N01 і SNR-N02 2022 року скасовано й замінено редакціями від 30 червня 2025 р., чинними з 1 липня 2025 р.; останні зміни — 26 лютого 2026 р., чинні з 27 лютого 2026 р. ↩

8. MAS Notice SNR-N01, 30 червня 2025 р., останні зміни 26 лютого 2026 р., пп. 1.1–1.3 і 2.1: видано на підставі ст. 3(1) Financial Services and Markets Act 2022, застосовується до всіх фінансових установ, а «фінансова установа» визначена як будь-яка особа, що має ліцензію, схвалення, дозвіл, призначення, визнання, реєстрацію або іншим чином регулюється будь-яким законом, який адмініструє Authority. ↩

9. MAS Notice SNR-N01, пп. 2.1, 3.1, 3.2 і Annex A: Designated Banks — VTB Bank Public Joint Stock Company, Vnesheconombank, Promsvyazbank Public Joint Stock Company і Bank Rossiya, а також усі суб’єкти, якими вони володіють, які вони контролюють або які діють від їхнього імені; заборона ділових відносин, операцій, фінансової допомоги та переказів; обов’язок “immediately freeze all such funds, financial assets or economic resources”. ↩

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

10. MAS Notice SNR-N01, п. 4: заборона операцій, фінансової допомоги чи послуг (зокрема експортних кредитів, гарантій, страхування чи перестрахування), пов'язаних з експортом із "Singapore or any other jurisdiction", перевантаженням чи транзитом через них до Росії військових товарів і товарів подвійного призначення категорій 3, 4 і 5 Strategic Goods (Control) Order 2021. ↩

11. MAS Notice SNR-N01, пп. 6 і 9: заборони щодо "specific sectors" — транспорту, телекомунікацій, енергетики, а також пошуку, розвідки та видобутку нафти, газу й мінеральних ресурсів у Донецьку чи Луганську; кожна фінансова установа "must immediately inform the Authority" про заборонені операції та про активи Designated Banks або Designated Entities; MAS Notice SNR-N01, пп. 5.1–5.4: заборона операцій із цінними паперами чи депозитними сертифікатами, випущеними 14 березня 2022 р. або пізніше урядом Росії, Центральним банком Російської Федерації чи суб'єктами, якими вони володіють або які контролюють; заборона нових позик чи кредитів з 1 липня 2025 р., крім позик, що мають "a specific and documented objective" фінансування торгівлі, не пов'язаної з контрольованими товарами. ↩

12. MAS Notice SNR-N01, п. 7: заборона будь-якої "prohibited digital payment token transaction", зокрема пропозиції купівлі, продажу чи обміну цифрових платіжних токенів, брокерських послуг, фінансування, запозичення чи кредитування, а також пропозицій на первинному та вторинному ринку; Ministry of Foreign Affairs, заява для преси, 5 березня 2022 р., mfa.gov.sg: заборона криптовалютних операцій, які дозволили б обійти заходи, поширюється на цифрові активи, як-от NFT; постачальникам послуг із цифровими

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

платіжними токенами окремо заборонено сприяти такому обходу. ↩

13. Baker McKenzie, “Singapore sanctions measures come into force”, 17 березня 2022 р., виклад Notice SNR-N02: базові витрати банків і суб’єктів під санкціями, плата за звичайне зберігання заморожених активів, розумна плата за аудиторські, податкові, юридичні послуги чи нарахування заробітної плати, зняття коштів після припинення відносин із банком під санкціями та операції, необхідні для функціонування Посольства Росії в Сінгапурі; MAS Notice SNR-N01, п. 8(b): заходи не застосовуються до операцій чи ділових відносин, щодо яких Authority за заявою фінансової установи надає звільнення відповідно до ст. 189(5) FSM Act. ↩

14. MAS Notice SNR-N01, п. 2.1 і Annex A (редакція зі змінами від 26 лютого 2026 р.): “Designated Entities” означає суб’єктів, причетних до діяльності, пов’язаної з контрольованими товарами, “which will be identified in an Annex to this Notice subsequently”; Annex A містить лише чотири Designated Banks, інших додатків повідомлення не має. ↩

15. Wikipedia, “Russia–Singapore relations” (дата звернення: листопад 2026 р.): 7 березня 2022 р. Росія внесла Сінгапур до свого переліку “unfriendly countries” разом із Тайванем, Південною Кореєю, Японією, ЄС і членами НАТО (крім Туреччини), Австралією, Новою Зеландією, Швейцарією, Мікронезією та Україною; угоди з компаніями чи особами з переліку потребують схвалення урядової комісії; Wikipedia, “Russia–Singapore relations” (дата звернення: листопад 2026 р.): 12 травня 2022 р. Росія запровадила санкції проти енергетичних компаній з ЄС, США і Сінгапуру. ↩

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

16. Wikipedia, “2025 in Singapore” (дата звернення: листопад 2026 р.), запис за 21 листопада 2025 р.: Сінгапур “imposes financial sanctions and travel bans on four Israeli citizens”, пов’язаних із насильством проти палестинців на Західному березі, з посиланням на Aqil Hazmah, “S’pore imposes sanctions, entry bans of 4 Israelis for violence against Palestinians in the West Bank”, *The Straits Times*, 21 листопада 2025 р. ↩

Disclaimer

This article is provided for general information only. It is based on publicly available sources as at its date of publication. These sources have not been independently verified against licences, regulatory registers or the records of the entities concerned. It is not legal, tax, financial or investment advice. Nor is it a recommendation to invest in, transact with or use the services of any entity mentioned. Law and regulation change frequently, so the content may be incomplete or outdated. To the fullest extent permitted by law, Dr Alexander Ressos and the publisher of SingaporeIQ exclude all liability for loss or damage arising from the use of or reliance on this article. Readers should obtain advice on their specific circumstances before acting or refraining from action.

Names and trademarks of the entities discussed belong to their owners and are used for identification only. Their mention implies no endorsement, affiliation or allegation of wrongdoing. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. Corrections and updates: contact@ressos.com.

© 2026 Dr Alexander Ressos. This article may be quoted with attribution to SingaporeIQ (SingaporeIQ.com). Reproduction in full and any commercial use require prior written consent. The Legal Terms at https://singaporeiq.com/legal-terms apply.

Author contact: Dr Alexander Ressos, TEP · contact@ressos.com

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.